

EESTI HARIDUSE-SÕPRADE SELTSI TEATAJA

ILMUB VEEBRUARIS, APRILLIS, JUUNIS, AUGUSTIS, OKTOOBRI
JA DETSEMBRIS

TOIMETUS JA TALITUS:
TALLINN, MUNDI 3.
TELEF. 430-06

Nr. 5 (11)

OKTOOBER / 1938

**EESTI HARIDUSE-SÕPRADE SELTSI
VÄLJAANNE, TALLINN, 1938**

Kodukeskkooli õpilaste eksamite tulemused 1938. a. juulis ja septembris.

Juuli- ja septembrisessioonis õiendati üldse 113 eksamit, kusjuures kujunesid hinnangud järgmiselt:

väga häid	2 0/0	(mais oli 5 0/0)
häid	23 0/0	(„ „ 21 0/0)
rahuldavaid	58 0/0	(„ „ 60 0/0)
puudulikke	17 0/0	(„ „ 13 0/0)
nõrku	—	(„ „ 1 0/0)

Üldine läbisaamise protsent neil sessioonidel oli seega

$$(2\ 0/0 + 23\ 0/0 + 58\ 0/0 =) \mathbf{83.}$$

Eelmisel sessioonil oli see läbisaamise protsent 86.

Seega on suvi ja vana gümnaasiumi tähtajaline lõpetamine (31. juuliks 1938. aastaks) vähendanud pisut töö üldist intensiivsust.

Käesoleva aasta juuli- ja septembrisessioonil kujunes läbisaamise protsent üksikutes õppeainetes järgmiseks :

emakeeles	78	(eelmisel sessioonil 81)
matemaatikas	75	(„ „ 73)

loodusteaduses			
ühes keemia ja			
tervishoiuga	89	(eelmisel sessioonil	93)
maateaduses	100	(92)
kosmograafias	70	(60)
ajaloos	100	(94)
joonistamises ja			
ioonestamises	80	(78)
saksa keeles	88	(90)
inglise keeles	73	(80)
ladina keeles	67	(80)
füüsikas	50	(67)
kodaniku- ja			
majandustead.	100	(100)
filosoofias	50	(82)
riigikaitseõpet.	100	(100)
käsitöös	100	(80)
laulmises	100	(100)
võimlemises	100	(100)

Kodukeskkooli lõpetas

peale „Teataja“ eelmises numbris mainitud 7 õpilase veel Rannamaa, Oskar.

Kodupõllunduskeskkooli õpilaste eksamitulemused 1938. a. septembris.

Eksamid õiendasid:

Kallas, J. — tervishoius ja põllumehe kirjavahetuses ;

- Mein, E. — botaanikas ja põllumehe kirjavahetuses ;
- Paist, A. — meteoroloogias, metsanduses ja joonestamises ;
- Palu, K. — orgaanilises keemias, tervishoius ja põllumehe kirjavahetuses ;
- Puust, J. — anorgaanilises keemias, zooloogias, botaanikas ja põllumehe kirjavahetuses ;
- Tamm, H. — metsanduses ;
- Vaistla, T. — anorgaanilises keemias ja orgaanilises keemias ja
- Voll, J. — anorgaanilises keemias, botaanikas ja zooloogias.

Üldine läbisaamise protsent sel sessioonil oli **100**.

Seega võib märkida töö intensiivsuse tõusu.

Kodukeskkooli ainejaotuse tabel.

Missuguseid aineid mingis klassis õpetatakse.

A I N E	Tööjuhatusvihkude arv						
	Progümnaasiumi				Reaalkooli		
	Eel-kursusel	III klassis	IV klassis	V klassis	I klassis	II klassis	III klassis
Emakeel	6	7	7	7	7	7	7
I võõrkeel	8	7	7	7	6	6	6
II võõrkeel	—	6	6	6	—	6	6
Ajalugu ja kodaniku- teadus	—	5	6	3	5	6	3
Matemaatika	5	8	6	6	8	6	6
Loodusteadus	—	7	—	2	7	—	2
Tervishoid	—	—	—	5	—	—	5
Füüsika	—	—	4	1	—	4	1
Keemia	—	—	8	—	—	8	—
Maateadus ja kosmo- graafia	—	4	4	5	4	4	5
Joonistamine ja joones- tamine	—	6	3	3	6	3	3
Riigikaitseõpetus või käsitöö	—	1	1	1	1	1	1
Laulmine	—	0	0	0	0	0	0
Võimlemine	—	0	0	0	0	0	0
Kokku . .	19	51	52	46	44	51	45

Muudatused Kodupõllunduskeskkooli õpilaste eksamineerimise korras.

Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt on määratud kindlaks õppeained, milles tuleb anda aineksamid ning milles lõppksamid.

Aineksamid on: emakeeles, ajaloos, anorgaanilises ja orgaanilises keemias, füüsikas, meteoroloogias, joonestamises, majandusteaduses, ühiskonnateaduses, ühistegevusõpetuses, põllumehe kirjavahetuses, rahvatervisohiuis, käsitöös, aianduses ja mesinduses, ehitusõpetuses, metsanduses ning riigikaitseõpetuses.

Aineksameid võib õpilane anda vabalt enda nägemisel pärast teatava aine kõigi klasside õppekursuse läbitöötamist.

Lõppksamid haaravad järgmisi aineid:

1. matemaatikat,
2. loodusteadust (botaanika ja zoologia),
3. saksa keelt,
4. maaparandust (maamõõtmine ja -loodimine ning kultuurtehnik),
5. taimekasvatust (üldtaimekasvatus ja muldlateadus ning eritaimekasvatus),
6. loomakasvatust (koduloomade anatoomia ja füsioloogia, aretus- ja söötmisõpetus, loomakasvatus, piimandus ja veterinaaria) ja

7. põllumajandusteadust (talundi korrastus ja taluraamatupidamine).

Lõppeksamid antakse ühe aasta jooksul, esimese lõppeksami andmisest arvates.

Aineeksameid ei tule edaspidi anda ühelgi õpilasel neis aineis, milles on nähtud ette lõppeksamid.

Lõppeksamite maks on 25 krooni, senise 15 krooni asemel.

Loodetavad muudatused Kodukesk- kooli ja Kodugümnaasiumi õpilaste eksamineerimise korras.

Haridusministeeriumis töötati välja juba käesoleva aasta kevadel uus klassi- ja koolikursuse lõpetamise määruse eelnõu. Suvel anti võimalus asjast huvitatud asutustele ning isikutele tutvuda selle eelnõuga ning esitada selle kohta oma arvamisi. Eelnõu kohta teatasid oma seisukohad Õpetajate Koda ja Eesti Hariduse-Sõprade Selts, kes koos Kodukeskkooli juhatusega töötas välja ning esitas isegi mõningad muudatusettepanekud.

Nagu meile Haridusministeeriumist läinud nädalal mitteametlikult teatati, on meie ettepanekud määruse eelnõu koostaja poolt heatahtlikku vastuvõtmist leidnud ning kevadine eelnõu sellekohaselt muudetud.

Uue määruse järgi muutuks eksamiandmise kord Kodukeskkoolis ja Kodugümnaasiumis järgmiselt.

Ühe klassi eksameid saab anda ainete kaupa **k a h e s e k s a m i s e s s i o o n i s** (senise ühe sessiooni asemel), kuna järeleksamite andmise võimalus jääb veel kolmandale eksamisessioonile. Esimese sessiooni ained valivad õpilased ise enda nägemisel.

Koolikursuse eksameid (neile, kes üksikute klasside kaupa koolikursust ei lõpeta, vaid eksamid viimase klassi kursuse läbitöötamise järel annavad) on võimalik anda ainete kaupa kolmes eksamisessioonis, kusjuures järeleksamite õiendamine on lubatud veel neljandal sessioonil. Esimese ja teise sessiooni ained valivad õpilased ise enda nägemisel.

See kord hakkab kehtima **a r v a t a v a s t i** 1939. a. jaanuaris *).

Gümnaasiumi matemaatika ja ladina keele õppekava.

Haridusministeeriumist on teatatud meile, et kõik gümnaasiumi õpilased, kes uue gümnaa-

*) Uue korraga avaneks ka Kodugümnaasiumi õpilasil võimalus eksameid anda üksikute klasside kaupa. Uue korra kehtima hakkamisest teatatakse lähemalt „Teataja“ detsembrikuu numbris.

siumi lõpueksamid õiendavad matemaatikas ja ladina keeles hiljemalt 1940. aasta septembrisessioonis, võivad neid aineid õppida vana gümnaasiumi õppekavade piirides. Pärast seda tähtaega aga tuleb kohaldamisele ka neis aineis uus õppekava, mis märksa ulatuslikum, eriti ladina keeles.

Laenuraamatukogu kasutajaile.

Olen märganud, et mõned õpilased käivad halvasti ümber kooli laenuraamatukogu raamatutega, tehes neisse omalt poolt mitmesuguseid tähendusi ning allakriipsutusi. Tegin omalt poolt kooli kantseleile korralduse, et õpilasile, kelle käest sarnased määritud raamatud tulevad, edaspidi laenuraamatute väljaandmine lõpetatakse.

Samuti kaotavad laenuraamatukogu kasutamise õiguse õpilased, kes omavoliliselt laenuraamatuid peavad enda käes üle lubatud tähtaja.

Kodukeskkooli juhataja

Kodupõllunduskeskkooli juhataja

Õpilasile, kellel vana gümnaasiumi eksamid pooleli.

Haridusministeeriumist teatatakse, et kõik õpilased, kellel jäid osa eksameid endise güm-

naasiumi õppekava ulatuses õiendamata, võivad nüüd need sooritada uue gümnaasiumi õppekavade alusel. Kõik antud eksamid arvestatakse. Õiendada tuleb ainult eksamid neis aineis, mis esinevad uue gümnaasiumi õppekavas, kuid jäid andmata. Samuti tuleb kõigil ilmuda eesti keele kirjalikule eksamile ning kirjutada uus küpsustöö, olgugi, et eksam eesti keeles oli varem antud rahuldavalt.

Eesti Hariduse-Sõprade Seltsi õppeasutustesse vastuvõetud õpilased 1938. a. augustis ja septembris.

Aksel, E.	Kull, L.
Balder, E.	Kõiv, L.
Dampf, L.	Kübar, R.
Einard, E.	Künkmann, A.
Haab, S.	Laurson, L.
Hiie, L.	Leosk, P.
Jaani, S.	Liiv, R.
Jaanus, A.	Liivik, A.
Janno, V.	Linnamägi, R.
Jeret, Ü.	Lussmägi, A.
Juhari, O.	Madar, H.
Kask, E.	Memme, B.
Kirna, E.	Ment, L.
Koppel, E.	Munak, L.
Korpen, H.	Neierdi, V.

Nirk, R.
Nurmiste, H.
Paas, A.
Pikkur, E.
Pirsko, V.
Prisk, N.
Puju, A.
Puusepp, M.
Pärnamaa, R.
Rajamäe, P.
Rattik, A.
Raudvee, K.
Rebassoo, H.
Reino, M.
Renke, A.
Rohtjärv, E.
Roosiväli, A.
Roosna, K.
Rootalu, A.
Salumäe, M.
Sander, F.
Sapok, K.
Sarapuu, B.

Selbak, E.
Sirkas, M.
Sokolov, N.
Soovik, J.
Sooveer, J.
Soop, A.
Särgava, E.
Taimre, E.
Taimsoo, H.
Tambur, L.
Tammi, V.
Tammrist, A.
Uduste, A.
Ugaste, E.
Uibo, J.
Vaherma, H.
Vaino, G.
Vallas, V.
Vint, F.
Volmer, R.
Vool, H.
Võhmar, H.
Võrk, S.

M ä r k u s : Kõigil mainitud õpilasil tuleb tasuda 1938. aasta aastamaks (postija informatsiooni-kulude katteks) hiljemalt 1. detsembriks 1938. aastaks.

Aastamaksu tähtajaks tasumata jätmise põhjustab õpilase kustutamist õpilasnimekirjast. Aastamaks on õpilastel 3 krooni, aineõppijail — 1 kroon.

Koolide juhatus.

Eesti Hariduse-Sõprade Seltsi õppeasutustest on loetud lahkunuks.

Nimi.	Põhjus.
Landratov, Eugeni.	— Õppemaksu tähtajaks tasumata jätmine.
Lehtmets, Arved	— Aadressi teatamata jätmine.
Puusepp, Evald	— Enda soovil.
Sõmer, Elmu	— " "
Tohver, Evald	— " "
Veske, Linda	— " "
Viluoja, Kalju	— Aadressi teatamata jätmine.
Vinnal, Armilda	— Õppemaksu tähtajaks tasumata jätmine.

Eelkursuse õpilasile.

Kõigil eelkursuse õpilasil, kes lõpetanud kuueklassilise algkooli, on lubatud üle minna progümnaasiumi III klassi, vaatamata sellele, et neil eelkursuse ainekik täies ulatuses veel läbi töötamata.

Õpilased, kes ülemineku sooviavalduse esitavad ning täiendava õppemaksu tasuvad kuu aja jooksul „Teataja“ käesoleva numbri ilmumisest arvates, arvestatakse eelkursuse eest tasutud õppemaks progümnaasiumi III klassi õppemaksu arvel tasutuks. Täiendava õppemaksu arvestamisel tuleb õpilasel võtta progümnaasiumi III klassi õppemaksuks 45 krooni, kui õpilane on algkoolis õppinud saksa või inglise keelt vähemalt kaks õppeaastat, või 50 krooni, kui võõrkeelt on õpitud vähem või üldse ei ole õpitud.

Nii tuleks näiteks täiendavalt maksta eelkursuse õpilasil, kes õppinud algkoolis kaks aastat saksa keelt ja maksnud eelkursuse õppemaksnud 20 krooni, tasuda täiendavalt progümnaasiumi III klassi õppemaksuna veel ainult (45 kr. — 20 kr. =) 25 krooni. Täiendav maks tuleb tasuda korraga koos ülemineku sooviavalduse esitamisega.

Kuidas teha saksa keele kontrolltöid?

K ü s i m u s: Kuidas pean tegema saksa keele kontrolltöid, kas kirjutama ainult nõutud vastuse või pean kirjutama ka küsimuse?

Eelkursuse õpilane S. K.

V a s t u s: Keele õppimisel on tähtis võimalikult palju kirjutada. Siis omandatakse kind-

lamini õigekirja reeglid. Neist eeldusist lähtudes tuleks soovitada kõigile kirjutada mitte ainult vastus küsimusele, vaid ka vastust nõudev küsimus.

Teiseks peab tähendama, et kontrolltöö parandajal on mõnikord raske otsustada, kas küsimus on õieti vastatud.

Näited. Keegi kirjutab ainult: „d r e i - z e h n“. Kui ta aga jätab kirjutamata „sieben und sechs ist“, siis ei ole teada, kas „dreizehn“ on õige vastus. Et see sõna grammatiliselt õieti kirjutatakse, seda on veel vähe. Ta peab ka sisuliselt õige olema.

Peaks olema: „Sieben und sechs ist d r e i z e h n“.

Ehk mõni teine kirjutab: „Z steht vor C“.

Siin on kontrollija hädas. Tavalises tähestikus esineb ju „Z“ pärast „C“. Sellepärast võib ta arvamisele tulla, et on tegemist vale vastusega. Ometi on vastus õige. Kontrolltöötegija oli jätnud ainult sellele ülesandele ligi lisamata järgmiste tähtede grupeeringu:

A	R	S	W	Z	C	F	B	V	
1	7	0	2	5	9	3	6	8	4

Kodugümnaasiumi ainejaotuse tabel.

A i n e d	Tundide arv nädalas					
	Humanitaarharu			Reaalharu (R ²)		
	I kl.	II kl.	III kl.	I kl.	II kl.	III kl.
Emakeel . . .	4	3	3	4	3	3
I võõrkeel . .	4	4	3	5	5	5
II võõrkeel . .	2	2	2	5	3	3
Ladina keel . .	5	5	5	—	—	—
Ajalugu	2	3	3	2	3	3
Kodaniku- ja majandustead.	—	—	2	—	—	2
Filosoofia . . .	—	2	1	—	2	1
Matemaatika . .	3	2	2	3	2	2
Loodusteadus .	1	—	—	—	2	—
Tervishoid . .	—	1	—	—	1	1
Füüsika	2	2	2	2	2	2
Keemia	1	—	—	2	—	—
Maateadus . .	—	—	—	—	—	1
Kosmograafia .	—	—	1	—	—	1
Riigikaitseõpetus	2	2	2	2	2	2
Võimlemine . .	2	2	2	2	2	2
Laulmine . . .	1	1	1	1	1	1

Kodupõllunduskeskkoolis on saksa keele ja matemaatika kursus vähenenud.

Seni pidid kõik Kodupõllunduskeskkooli õpilased läbi töötama matemaatikas 20 ning saksa keeles 20 tööjuhatuse vihku. Nüüd on tööjuhatuse vihkude arv matemaatikas 14 ja saksa keeles 14.

Muudatus on tingitud sellest, et 1. augustil 1938. a. hakkasid kehtima üldhariduslikus keskkoolis uued õppekavad ning Kodupõllunduskeskkooli õppekavad eelpool nimetatud aineis on nendega ühtlustatud.

Väljaandja Eesti Hariduse-Sõprade Selts.

Vastutav toimetaja: Gustav Puu.

Trükikoda „Libris“ Narva m. 15.

11. oktoobril 1938. a.